

Ośrodek Badania Opinii Publicznej Sp. z o.o.

ul. Dereniowa 11 02 - 776 Warszawa

tel. (48-22) 644 99 95, (48-22) 644 99 17; fax (48-2) 644 20 92

NIP 521-10-18-407

Wybory parlamentarne - listopad 1995

- * W listopadzie zdecydowaną chęć głosowania w nowych, ewentualnych wyborach do Sejmu i Senatu zadeklarowało aż 60% Polaków.
- * Gdyby wybory parlamentarne zostały przeprowadzone w listopadzie tego roku, wygrałby je, z bardzo wyraźną przewagą nad rywalami, Sojusz Lewicy Demokratycznej. Gotowość głosowania na SLD zadeklarowała prawie jedna trzecia badanych (30%) zamierzający wziąć udział w wyborach. Na drugim miejscu znalazłby się Unia Wolności - poparłby ją co dziesiąty Polak. Trzecia byłoby „Solidarność” a wynikiem 9%, a czwarty nowopowstały Ruch Odbudowy Polski (8%). Na kolejnych miejscach uplasowały się BBWR (5%), PSL (także 5%), KPN (4%), UP (3%). Pozaparlamentarne ugrupowania prawicowe zdobyłyby w sumie 9% poparcia.
- * 15% Polaków gotowych iść do wyborów jeszcze nie wie, na kogo zagłosuje.

Warszawa, grudzień 1995 roku

W listopadowym sondażu OBOP¹ zadał Polakom, po raz kolejny, kilka pytań dotyczących ewentualnych, nowych wyborów do Sejmu i Senatu. Przede wszystkim spyaliśmy o to, czy badani wzięliby udział w nowych wyborach parlamentarnych. Następnie ankietowani otrzymali listę osiemnastu partii i organizacji politycznych liczących się na polskiej scenie politycznej i poproszono ich o wybranie z niej ugrupowania, które poparliby w przyszłym głosowaniu.

Spoleczne zainteresowanie udziałem w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Po kampanii prezydenckiej, społeczne zainteresowanie udziałem w ewentualnych wyborach parlamentarnych zdecydowanie się zwiększyło. W listopadzie chęć głosowania zadeklarowało aż 81% Polaków. Zdecydowanie chce iść głosować 60% badanych, zaś 21% wybrało odpowiedź "raczej tak". Tylko 12% respondentów twierdzi - mniej lub bardziej zdecydowanie - że do wyborów nie pójdzie, a 7% nie podjęło jeszcze ostatecznej decyzji.

**Gdyby w najbliższą niedzielę doszło do wyborów do Sejmu,
to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?**

zdecydowanie tak	60%
raczej tak	21%
raczej nie	6%
zdecydowanie nie	6%
trudno powiedzieć	7%

N = 1082

Pytanie to zadajemy w naszych sondażach od lipca 1994 roku. Na następnej stronie prezentujemy tabelę i rysunek zestawiające wyniki z ostatnich miesięcy.

¹ Próba losowa mieszkańców kraju powyżej 16 roku życia. Między 24 a 26 listopada 1995 roku zrealizowano 1161 wywiadów (w tym 1082 z osobami powyżej 18 roku życia). Błąd statystyczny dla takiej wielkości próby nie przekracza +/- 3% przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

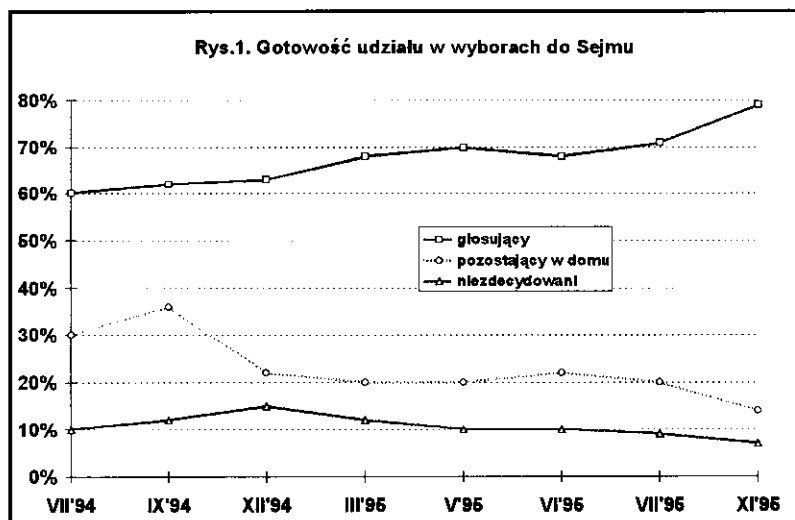
Tab.1. Gotowość udziału w wyborach parlamentarnych*

(dane w proc.)

	VII' 94	IX' 94	XII' 94	III' 95	V' 95	VI' 95	VII' 95	XI' 95
zdecydowanie tak	37	43	40	46	49	45	50	60
raczej tak	23	19	23	22	21	23	21	21
raczej nie	10	10	8	8	7	9	7	6
zdecydowanie nie	20	16	14	12	13	13	13	6
jeszcze nie wiem	10	12	15	12	10	10	9	7
N	923	1001	974	1022	1024	1043	1499	1082

* pominięto badanych, którzy nie ukończyli jeszcze 18 roku życia

Spółeczna chęć udziału w wyborach do Sejmu, od początku 1995 roku, utrzymywała się na mniej więcej stałym, dość wysokim poziomie. W czasie kampanii prezydenckiej - co widać na rysunku - jeszcze wyraźnie wzrosła.

Najbardziej jednoznacznie zainteresowanie udziałem w nowych wyborach są osoby deklarujące centroprawicowe (90% tej grupy), bądź prawicowe (88%) poglądy polityczne. Do wyborów częściej chcieliby iść także ludzie dobrze wykształceni, ci po studiach wyższych (87%), a także kierownicy i specjaliści (87%) oraz prywatni przedsiębiorcy (86%). Dodać jeszcze można, że chęć oddania swoich głosów przy urnach wyborczych częściej deklarują mężczyźni (82%), niż kobiety (76%), a także czterdziesto- i pięćdziesięciolatekowie (po około 87%).

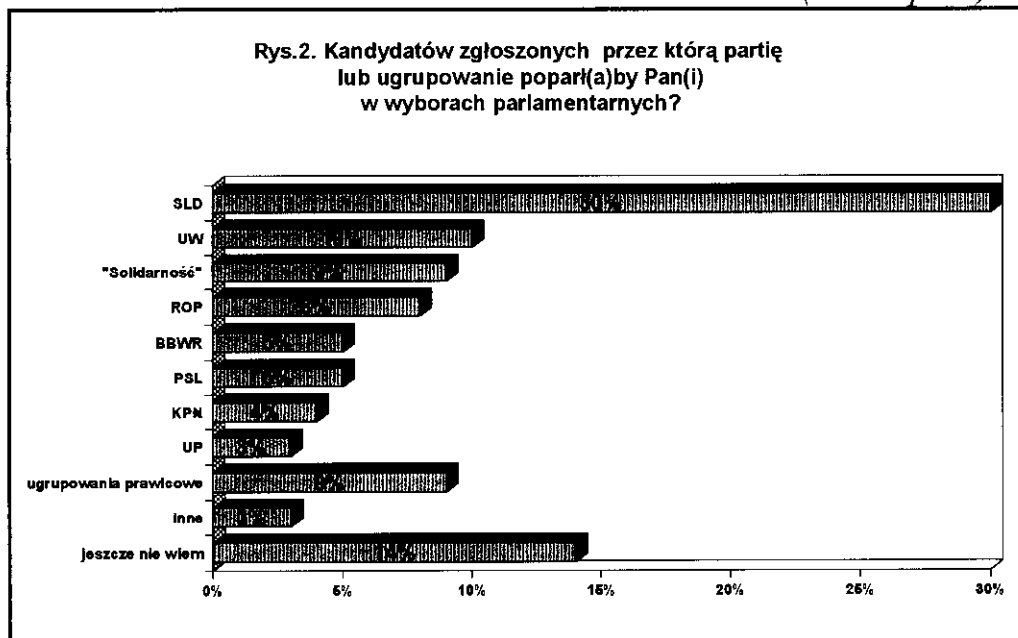
Preferencje wyborcze Polaków

W naszym badaniu pytaliśmy Polaków o to, na kogo głosowaliby, gdyby niebawem doszło do nowych wyborów parlamentarnych. Respondenci mogli wybrać jedną z osiemnastu partii i organizacji politycznych.

Gdyby wybory parlamentarne zostały przeprowadzone w listopadzie tego roku, wygrałby je, z bardzo wyraźną przewagą nad rywalami, Sojusz Lewicy Demokratycznej. Gotowość głosowania na SLD zadeklarowała prawie jedna trzecia osób (30%) zamierzających wziąć udział w wyborach. Na drugim miejscu znalazłaby się Unia Wolności - poparłby ją co dziesiąty Polak. Trzecia byłoby „Solidarność” z wynikiem 9%, a czwarty - tworzony przez zwolenników Jana Olszewkiego - Ruch Odbudowy Polski (8%). Na kolejnych miejscach uplasowały się BBWR (5%), PSL (także 5%), KPN (4%), UP (3%). Pozaparlamentarne ugrupowania prawicowe zdobyłyby w sumie 9% poparcia.

Dodać jeszcze można, że 15% Polaków nie jest jeszcze zdecydowanych, jaką partię poprzeć w ewentualnych wyborach. Szczegółowe wyniki przedstawia rysunek.

(dane w proc.)

Tab.2. Preferencje wyborcze osób gotowych iść do wyborów parlamentarnych

(dane w proc.)

ugrupowanie	VII '94	IX '94	X '94	XII '94	II '95	III '95	IV '95	V '95	VI '95	VII '95	XI '95
SLD (A. Kwaśniewski)	24	19	17	19	19	21	22	25	22	23	30
UW (L. Balcerowicz)*	11	9	11	9	12	11	12	9	10	9	10
"Solidarność" (M. Krzaklewski)	4	6	7	7	7	5	8	6	9	9	9
BBWR (J. Gwiżdż)**	9	5	6	5	5	2	2	3	3	3	5
PSL (W. Pawlak)	19	22	24	19	12	13	12	8	10	11	5
KPN (L. Moczulski)	3	4	5	3	5	6	4	4	4	3	4
UP (R. Bugaj)	8	7	5	7	8	11	5	7	5	6	3
partie prawicowe spoza Sejmu***	3	4	5	8	10	10	10	9	10	11	17
inne	4	5	3	6	2	4	6	9	4	5	3
jeszcze nie wiem	15	19	17	17	20	17	19	23	23	19	14

*) Do kwietnia 1995 roku jako lider UW był wymieniany T. Mazowiecki

**) Do października 1994 roku jako lider BBWR był wymieniany Z. Religa.

***) PC, PSL-PL, RdR, ROP, UPR i ZChN

Jak widać, w trakcie kampanii prezydenckiej preferencje partyjne Polaków uległy zmianom. Zdecydowanie zwiększyła się liczba zwolenników SLD, partii prezydenta elekta - Aleksandra Kwaśniewskiego (z 23% do 30%). Stało się to prawdopodobnie kosztem utraty popularności przez Unię Pracy i Polskie Stronnictwo Ludowe. PSL stracił przeszło połowę swoich sympatyków.

Wzrósł także odsetek zwolenników prawicy pozaparlamentarnej (z 11% do 17%). Wielu sympatyków zyskał zwłaszcza Ruch Odbudowy Polski - partia powstała z komitetów wyborczych kandydata na prezydenta - Jana Olszewskiego.

Inne partie utrzymały poparcie na mniej więcej takim samym poziomie.

Skróty nazw ugrupowań użyte w tabeli i rysunkach:

BBWR - Bezpartyjny Blok Wspierania Reform, KPN - Konfederacja Polski Niepodległej, PC - Porozumienie Centrum, PL - Porozumienie Ludowe, PSL - Polskie Stronnictwo Ludowe, RdR - Ruch dla Rzeczypospolitej, ROP - Ruch Odbudowy Polski, "Sam." - Samoobrona, "S" - NSZZ "Solidarność", SLD - Sojusz Lewicy Demokratycznej, UP - Unia Pracy, UD - Unia Demokratyczna, UPR - Unia Polityki Realnej, UW - Unia Wolności, "X" - Partia "X", ZChN - Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe.

Gdyby w najbliższą niedzielę doszło do wyborów do Sejmu,
to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?

	ODPOWIEDZI W %			LICZBA OSÓB
	tak	nie	tr.pow.	
OGÓŁEM.....	81	12	7	1082
PŁEĆ				
mężczyźni.....	85	10	4	515
kobiety.....	78	13	10	567
WIEK				
do 19.....	61	26	14	24
20-29.....	79	13	8	206
30-39.....	80	14	6	251
40-49.....	86	9	5	211
50-59.....	88	9	3	149
60 i więcej.....	78	11	12	241
MIEJSCA ZAMIESZKANIA				
wieś.....	80	10	9	403
miasto do 100 tys.....	81	12	7	340
miasto 101-500 tys.....	84	11	5	203
miasto pow.500 tys.....	81	14	5	136
WYKSZTAŁCENIE				
podstawowe.....	77	12	11	297
zasadnicze zawodowe.....	83	12	5	304
średnie i pomaturalne.....	81	12	7	370
wyższe z niepełnym.....	87	9	3	111
GRUPA SPOŁ.-ZAWODOWA				
kierownicy, specjaliści.....	86	11	2	69
prywatni przedsiębiorcy.....	88	7	5	63
rolnicy.....	76	8	16	53
robotnicy.....	83	13	5	257
pracownicy biurowi.....	80	14	7	103
pracownicy usług.....	77	17	6	45
gospodynie domowe.....	78	11	11	44
emeryci i renciści.....	81	11	8	317
uczniowie i studenci.....	76	15	9	27
bezrobotni.....	77	14	9	93
inni.....	100	0	0	11
POGLĄDY POLITYCZNE				
lewicowe.....	87	9	4	153
centrolewicowe.....	83	12	4	141
centroprawicowe.....	92	6	2	119
prawicowe.....	91	6	3	272
trudno powiedzieć.....	69	18	14	393
STOSUNEK DO WIARY				
wierzący i regul. prakt.....	82	10	8	644
wierzący i niereg. prakt.....	80	14	5	323
wierzący, lecz nieprakt.....	77	18	5	93
niewierzący.....	87	10	4	19